

Sławomir Dryja, Maria Działo

UNIwersytet PapiESki JANA PAWŁA II w KRAKOWIE

Pracownia Dziejów Kultury Materialnej na Uniwersytecie PapiESkim Jana Pawła II w Krakowie

W październiku 2014 roku podjęto decyzję o utworzeniu Pracowni Dziejów Kultury Materialnej, której kierownikiem został dr Sławomir Dryja. Pracownia, znajdująca się przy ul. Bernardyńskiej 3, zajmuje się dziejami przedmiotów codziennego użytku, technologią ich wytwarzania, kontekstem społecznym, a także ich inwentaryzacją, wstępną konserwacją i dokumentacją. W Pracowni gromadzone są cenne zbiory różnorodnych zabytków archeologicznych: ceramika, ceramika budowlana, kafle, szkło, numizmatyka, wyroby metalowe, kościane, krzemienne, etc.

Podstawową bazę źródłową stanowią zabytki pozyskane podczas badań archeologicznych, zwłaszcza tych, prowadzonych w ramach praktyk dla studentów Instytutu Historii Sztuki i Kultury Uniwersytetu PapiESkiego Jana Pawła II w Krakowie. Do tej pory badania archeologiczne z udziałem studentów naszego Instytutu prowadzone były na terenie: dworu renesansowego w Graboszycach w 2011 roku¹, założenia pałacowego w Setnicy w województwie zachodniopomorskim w 2013 roku oraz kompleksu pałacowo-zamkowego w Mirosławcu, również w województwie zachodniopomorskim². Trzy sezony badań (w latach 2013–2015) doprowadziły do przebadania XVIII-wiecznego pałacu należącego do rodziny von Blankenburg. Ustalono również lokalizację XIV-wiecznego zamku, siedziby rodu von Wedel, zniszczonego w wielkim pożarze w roku 1719. Rozpoznano fragmentarycznie narożnik południowo-zachodni, elementy kurtyny zachodniej oraz bramy wjazdowej do zamku.

¹ S. Dryja, *Dwór w Graboszycach k. Zatora w świetle ostatnich badań – pierwsze fazy budowy (xv–xvii w.)*, „Wadoviana” 16 (2013), s. 25–48.

² S. Dryja, *Zamek w Mirosławcu w świetle badań przeprowadzonych w 2013 roku*, „Studia i Materiały do Dziejów Ziemi Waleckiej” 5 (2014), s. 52–77.

Studentom naszego Instytutu prace terenowe dają możliwość zdobycia praktycznej wiedzy na temat badań archeologicznych, podstawowych technik badawczych, sposobów wykonywania dokumentacji archeologicznej i postępowania z odkrywanymi relikami dziedzictwa kulturowego. Dzięki współpracy z naukowcami reprezentującymi inne dziedziny nauki (architektami, geodetami, paleozoologami, paleobotanikami, dendrologami, antropologami, etc.) uczą się interdyscyplinarnego podejścia do zagadnień naukowych, pojawiających się w toku prowadzonych prac.

Po zakończonych badaniach w terenie studenci uczestniczą w procesie opracowywania materiału zabytkowego w Pracowni, która jest atrakcyjną alternatywą do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Studenci zajmują się inwentaryzacją, wstępną konserwacją, dokumentacją rysunkową i fotograficzną, następnie uczestniczą w naukowym opracowaniu pojedynczych zabytków, jak i całych kolekcji. Ostatecznym celem tych działań jest publikacja naukowa.

W planach Pracowni pozostaje podjęcie działań z zakresu archeologii eksperymentalnej i rekonstrukcji historycznej. Pracownia podejmuje również starania mające na celu pozyskanie środków finansowych w postaci grantów naukowych.

Fot. 1. Studentka Ochrony Dóbr Kultury w trakcie wykonywania dokumentacji terenowej.
Badania archeologiczne zamku w Mirosławcu w roku 2015. Fot. Sławomir Dryja.

Fot. 2. Studentki Ochrony Dóbr Kultury w trakcie pomiarów i wykonywania dokumentacji terenowej. Badania archeologiczne zamku w Mirosławcu w roku 2015. Fot. Sławomir Dryja.

Fot. 3. Wyklejanie ceramiki w Pracowni, jesień 2015 roku. Fot. Tomasz Śliwiński.